

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen soruların Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih DÖNMEZ tarafından anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ali KENANOĞLU
İstanbul Milletvekili

Zonguldak ve Şırnak'ta 25 Aralık 2019 tarihinde "kaçak ocak" olarak adlandırılan, çalışma ilişkileri bakımından birbirinin aynı iki maden ocağında "işlenen cinayette" 3 maden emekçisi hayatını kaybederken 1 maden emekçisi de ağır şekilde yaralanmıştır.

Yetkililer tarafından kamuoyuna yapılan açıklamalara göre;
Zonguldak Kilimli'de ruhsat hukuku Türkiye Taşkömürü Kurumu (TTK) uhdesinde bulunan ve rödovans yöntemiyle işletilen sahada "kaçak ocak" olarak adlandırılan bir ocakta meydana gelen grizu patlaması sonucu iki maden emekçisi yaşamını kaybetmiş, bir emekçi de ağır şekilde yaralanmıştır.
Şırnak'ta ruhsat hukuku Türkiye Kömür İşletmeleri (TKİ) uhdesinde bulunan ve rödovans yöntemiyle işletilen sahada "kaçak ocak" olarak adlandırılan bir ocakta meydana gelen göçük sonucu 1 maden emekçisi hayatını kaybetmiştir.

Zonguldak ve Şırnak'ta meydana gelen bu ölümlerden 13 ay ve 23 ay önce Zonguldak'ta yine aynı biçimde ölümler yaşanmıştır.

Ne yazık ki yöntem aynı, yaşananlar kaza değil cinayettir. Çünkü kaza daha önceden öngörülemeyen ve önlem alınamayan olaylardır. Oysa bu kazalar ve bu kazalara neden olan kaçak ocaklar 50 yılı aşkın bir süredir devam etmektedir. Bu durum başta siyasi ve yerel otorite olmak üzere herkes tarafından bilinmektedir ve ölümler geliyor demektir.

Meydana gelen son iki olayda, 3 kişi "kaçak ocak" olarak tanımlanan yeraltı kömür ocağında hayatını kaybetmiştir. Bugüne kadar bu ocaklarda onlarca insanımız yaşamını yitirmiştir. Kadın ve çocuk işçiler, hiçbir iş güvenliği önlemi olmayan bu ilkel ocaklarda yıllardır kömür üretmekte ve buralarda üretilen kömürler devletin resmi kayıtlarına işlenerek pazarlanmaktadır. Bu ocaklara elektrik hattı çekilmekte, maden makineleri monte edilmekte ve çalıştırılmaktadır. Kaza olana kadar yasal görülen bu ocaklar, iş kazası olduğunda hemen "kaçak ocak" olarak adlandırılmaktadır. Bütün bu olup bitenler hakkında yetkililer kör, sağır, dilsiz olmaktadır.

Ülkemizde madenler, Maden Kanunu hükümleri doğrultusunda işletilmektedir. Maden Kanunu'nda kaçak ocak "ruhsatsız maden üretimi" olarak adlandırılmaktadır ve yaptırımı bulunmaktadır. Kaçak ocakların işletilmesinin, işlettirilmesinin engellenmesi başta Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Zonguldak ve Şırnak Valilikleri olmak üzere ruhsat sahipleri olan TTK ve TKİ ile sahada bulunan işletmecilerin sorumluluğundadır. Bu konuda sorumlu olan tüm kesimlerin öncelikli olarak sorumluluklarını kabul etmeleri ve koordinasyon içerisinde çalışarak bu cinayetleri engellemeleri gerekmektedir. Ayrıca bu cinayetlerde sorumluları bulunanlar yargı önüne çıkarılmalıdır.

ms

Bütün bunlara göre;

- 1- Yıllardır yetkililerce bilinen ve basında da sıklıkla yer alan "kaçak ocak" tanımı ne anlama gelmektedir?
- 2- Son 10 yılda benzer olaylarda kaç vatandaşımız yaşamını yitirmiştir? Kaç vatandaşımız yaralanmıştır?
- 3- Bu olumsuz durumu düzeltmek için hangi idari önlemler alınmıştır?
- 4- Ruhsat alınmadan maden ocağı işletilmesi, Maden Kanunu'nun 12. maddesine göre devlet ve mülki idare tarafından engellenmesi gerekirken, bu konuda neden hiçbir çalışma yapılmamaktadır?
- 5- İhbar üzerine kapatılmış olan "kaçak ocakların" tekrar açılması neden engellenememektedir?